



ÇALIŞAN İŞ GÜCÜ GAZİANTEP OSB ANALİZİ



Ülkemizde 1969 yılından bu yana yaklaşık 264 adet organize sanayi bölgesi (OSB) kurulmuştur. Kurulan bu OSB'lerde; şehir yerleşimi dışında, sanayinin gereksinimlerine cevap verecek şekilde küçük tüm işletmelerin bir düzene girmesi sağlanmıştır. Bu yolla firmalar ortak altyapı ve hizmet binalarını kullanmaya başlamış, yan sanayi ürünlerine rahat ve hızlı ulaşmalarının yolu açılmıştır. Bunun yanı sıra mevcut sanayi toplumunun gelişimi devam ettirebilmesi için sürekli üretim yapması ve bu üretimin modern teknoloji ve marka ağırlıklı olması gerekmektedir. Modern teknoloji ve üreten bir sanayi kurmadıkça hızlı sanayileşmeyi sağlamak olanaksızdır.

Mevcut ortamda hızlanan bir sanayileşme sosyal ve ekonomik dengeleri sürekli değiştirmektedir.

İşte biz de Gaziantep Organize Sanayi bölgesi olarak hızlı sanayileşme için gereken altyapı hizmetlerinin en iyisini yapma adına sürekli olarak çalışmalar yapmaktayız. Bugün bünyemizde 24 milyon metrekare üzerinde 4 organize sanayi bölgesini barındırmaktayız.

Kısaca Organize Sanayi bölgesinden bahsetmek istersek;

I. ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

I. Organize Sanayi Bölgesi'nin 1969 yılında istimlak çalışmaları tamamlanmıştır. I. Organize Sanayi Bölgesi 210 hektar alan üzerinde kurulmuştur. Bölgenin altyapısı bitirilmiş olup, tüm parseller yapılaşmıştır.

Şuan I. Bölgede orta ve büyük ölçekte üretim yapmakta olan 138 firma faaliyet göstermektedir. I. Bölgede aylık 35.000.000 Kwh elektrik, 100.000 ton su, 2,950.000 m³/ay doğalgaz tüketilmekte ve 18.000 kişi istihdam edilmektedir.

II. ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

Gaziantep'in 1980'li yıllarda ihracat yapısının sanayi ürünleri lehine gelişme göstermesi ile birlikte yatırım yapmak isteyen sanayicilerin ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla, tevsii alanı olarak 1987 yılında II. Organize Sanayi Bölgesi'nin kurulması çalışmalarına başlanılmıştır.

450 hektar alan üzerine kurulu olan II. Bölge'nin altyapı çalışmaları 1997 yılında tamamlanmıştır. 277 adet parselden oluşan II. Bölge'de 245 firma faaliyette olup, tekstil, gıda, kimya ve plastik ağırlıklı iş kolunu oluşturmaktadır.

II. Bölgede; aylık 60.000.000 Kwh elektrik, 300.000 ton su, 5,000.000 m³/ay doğalgaz tüketilmekte ve 29.000 kişi istihdam edilmektedir.

III. ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

Bölgemizin sanayicilerimizin yatırım taleplerini karşılayabilmek için, 1994 yılında 540 hektarlık alan üzerinde III. Organize Sanayi Bölgesi'nin kurulması çalışmalarına başlanılmıştır.

Bugün itibarıyla III. Bölgede 155 adet firma faaliyette, olup toplam 275 sanayiye yer tahsisi yapılmıştır.

III. Bölgede; 75.000.000 Kwh elektrik, 250.000 ton su, 5,600.000 m³/ay doğalgaz tüketilmekte ve 25.000 kişi istihdam edilmektedir.

IV. ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

Sürekli büyüyen Gaziantep sanayisine mevcut 3 bölge cevap veremez durumu geldi. Özellikle, büyük yatırım yapmayı düşünen sanayicilerimizin taleplerinin karşılanmasında güçlük çekiliyordu.

50.000 m²'nin üzerinde arsa isteyen sanayicilerimizin taleplerini karşılayabilmek, üretimi ve istihdamı daha da arttırmak amacıyla IV. Organize Sanayi Bölgesi'nin faaliyete geçirilmesi zorunluluk arz etmiştir. Bugüne kadar 4. bölge nin altyapı çalışmaları sırasında toplam 121.500.000.-YTL. Harcanmıştır.

IV. Bölgenin de faaliyete geçmesiyle, toplam 24 milyon metrekare alana ulaşılmıştır.

IV. Bölgede; 50.000.000 Kwh elektrik, 350.000 ton su, 6,450.000 m³/ay doğalgaz tüketilmekte ve 18.000 kişi istihdam edilmektedir.

Bugün itibarıyla IV. Bölgede 134 firmanın 73 adet firma faaliyette, olup toplam 28 adet inşaat ve 33 adet firma ise proje safhasındadır.

V. ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

Yeni yatırımcılara yatırım imkanı sunmak amacı ile 5. OSB kurulması için çalışmalara başlanmıştır. Şuanda istimlak çalışmaları devam etmektedir. İstimlak çalışmalarının tamamlanması sonrasında altyapı çalışmalarına ve arsa tahsis çalışmaları devam etmektedir.

5. OSB' ninde bünyemize katılması ile birlikte toplam 35 milyon metrekareye ulaşacaktır.

Sanayi Sektöründe nitelikli istihdamın artırılması ve Gaziantep Organize Sanayi bölgesinde faaliyet gösteren işletmelerin ihtiyaç duyduğu nitelikte istihdamın sağlanması amacıyla istihdam kapasiteleri ve çeşitliliğin belirlenmesi, kalifiye eleman ihtiyaç alanlarının tespiti için İpekyolu Kalkınma Ajansı tarafından finanse edilen ve proje ortakları, Gaziantep Üniversitesi ve İŞKUR'un destekleri ile yaptığımız Çalışan İş Gücü Gaziantep OSB Analizi projesi tamamlanmıştır.

OSB bünyesinde bulunan firmalara anket uygulanması yoluyla ve Gaziantep Üniversitesi akademisyenlerinin değerli yorumu ile proje sonuçları belirlenmiştir.

Proje sonucunda Gaziantep Organize Sanayi Bölgesindeki firmaların ihtiyaç duyduğu nitelikteki elemanların tespit edilmesi ile çıkan sonuç ilgili kurumlara paylaşılmış, buna istinaden açılacak olan yeni mesleki eğitimlerinin belirlenmesinde proje çıktıları önemli rol oynayacaktır.

Proje süresince emeği geçen tüm kişilere teşekkürler...



Cengiz ŞİMŞEK

Gaziantep Organize Sanayi

Bölgesi Müdürü

Kurulduğu 1969 yılından bu yana girişimci ve yenilikçi dinamiklerini asla kaybetmeyen Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi, her geçen gün büyümeye ve gelişmeye devam ediyor.

Bugün Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi, karayolu ve demiryolu ulaşım imkanları, modern altyapısı ile büyüyen ve gelişen Gaziantep'in üretim üssüdür.

Sektörel zenginliği ile bölgemiz, tekstil, gıda, makine, plastik, kimyasal ürünler üreten bir çok firmayı bünyesinde barındırmaktadır.

Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi Yönetimi olarak bizler, bölgemizde yatırım ve üretim yapan firmaların bu sürecine destek olmak amacıyla sürekli yeni projeler üreterek hayata geçirme çabası içerisindeyiz.

Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi istihdamın sektörel dağılımında tekstil sektörü ağırlıklı bir yapıdadır. Sanayileşme istenilen düzeye ulaşmıştır. Türkiye istihdam yapısındaki bu olumlu atmosferin sonucu olarak sanayi kesimine yapılacak yatırımlar, sanayi kadar ticaret ve hizmet sektöründe de ek istihdam alanları yaratacaktır.

Bu çalışma, Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi'nin çalışan işgücü analizi sorununun çözümünde karar vericilere yardımcı olmak üzere hazırlanmıştır. Bu kapsamda, Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi'nde işgücü piyasasının yapısal özelliklerinin net bir şekilde belirlenmesi, çalışan işgücünün analiz edilmesi amaçlanmıştır.

Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren işletmelerin ihtiyaç duyduğu nitelikli işgücünün sağlanması amacıyla istihdam kapasiteleri ve çeşitliliğin belirlenmesi, kalifiye eleman ihtiyaç alanlarının tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Gaziantep Organize Sanayi Bölgemizin en önemli ve yönetim olarak çözmeyi amaçladığımız ilk sorunu kalifiye eleman ihtiyacıdır. Projenin sonunda çıkan, ihtiyaç duyulan meslek grupları, açılacak olan yeni mesleki eğitimlere yön verecektir.

Gaziantep Sanayi Sektöründe nitelikli istihdamın artırılması ve özellikle Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren işletmelerin ihtiyaç duyduğu nitelikte istihdamın sağlanması amacıyla istihdam kapasiteleri ve çeşitliliğin belirlenmesi, kalifiye eleman ihtiyaç alanlarının tespiti yapılarak bir farkındalığın artırılması amaçlanmaktadır. İŞKUR ve Gaziantep Üniversitesi'nin de ortak olduğu, 3 ay süreli bu projemiz İpekyolu Kalkınma Ajansı Doğrudan Faaliyet Mali Destek programı tarafından desteklenmiştir.

Gaziantep'e ve sanayicimize en iyi hizmeti vermeyi amaçlayan Gaziantep Organize Sanayi Bölgemiz, her zaman çalışmalarını üretmek ve daha çok üretmek üzerine sürdürecektir. Bu amaçla bu projemizin de Gaziantep sanayisine katkı sunmasını diliyorum.



Cahit NAKİBOĞLU
Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi
Yönetim Kurulu Başkanı

İÇİNDEKİLER

1. ARAŞTIRMANIN AMAÇ VE ÖNEMİ	3
1.1. Amacı	3
1.2. Önemi	4
2. PROBLEM	4
3. VARSAYIMLAR	4
4. SINIRLIKLAR	4
5. HİPOTEZLER	4
6. YÖNTEM	5
6.1. Model	5
6.2. Evren	5
6.3. Örneklem	5
6.4. Verileri Toplama Araçları	5
6.5. Verilerin Analizi	5
7. BULGULAR, YORUMLAR VE SONUÇLAR	5
7.1. Örneklemin Nitelikleri	5
7.1.1. Katılımcıların şirketteki pozisyonları	6
7.1.2. Katılımcıların ortaklık durumları	7
7.1.3. İşletmenizin kapasite kullanım oranı	8
7.1.4. Nitelikli eleman bulmada sorunlar	9
7.1.5. Mesleki eğitim ve yeterlilikle ilgili ihtiyaçların karşılanmasında ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliğinin yeterli düzeyde olup olmadığı	10
7.1.6. Mesleki eğitim ve yeterlilikle ilgili düzenlenen kurslarından yeterli düzeyde haberdar edilip edilmediği	11
7.1.7. Mevcut çalışanların yaş dağılımı	12
7.1.8. Mevcut çalışanların cinsiyet dağılımı	12
7.1.9. İşletmelerde çalışan mevcut personel sayıları.....	12
7.1.10. İşletmelerde çalışan mevcut personelin nitelikleri.....	12
7.1.11. Bir yıl içinde ihtiyaç duyduğunuz alanlardaki tahmini personel nitelikleri, sayısı ve yüzdeleri.....	13
7.2. Korelasyon analizinin sonuçları	17
7.3.Çalışan İş Gücü Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi Analizi Çalışmasının Değerlendirilmesi	18
SONUÇ	23

ÖZET

Dünyada hızla gelişen globalleşme hareketlerinin sonucunda teknolojik alanında meydana gelişmeler işletmeleri ayakta kalmalarını zorlaştırmıştır. Globalleşme sürecinde tüm kuruluşlar dünya pazarından daha fazla pay alabilmek için bir takım değişikliklere gitmek zorunda kalmışlardır. Bu değişikliğin en önemli parametresi istihdam alanında olmuştur. Çünkü, dünyadaki tüm ülkelerin gündeminde öncelikli sorun olarak yer alan çalışan işgücü ve işgücünün sonuçları; ülkelerin sosyo-ekonomik yapılarının ve gelişmişlik düzeylerinin farklı olması nedeniyle, her ülkede farklı ekonomik ve sosyal etkileriyle ortaya çıkmaktadır.

Gaziantep organize sanayi bölgesi istihdamın sektörel dağılımında tekstil sektörü ağırlıklı bir yapıdadır. Sanayileşme istenilen düzeye ulaşmıştır. Türkiye istihdam yapısındaki bu olumlu atmosferin sonucu olarak sanayi kesimine yapılacak yatırımlar, sanayi kadar ticaret ve hizmet sektöründe de ek istihdam alanları yaratacaktır.

Bu çalışma, Gaziantep organize sanayi bölgesinin çalışan işgücü analizi sorununun çözümünde karar vericilere yardımcı olmak üzere hazırlanmıştır. Bu kapsamda, Gaziantep organize sanayi bölgesinde işgücü piyasasının yapısal özelliklerinin net bir şekilde belirlenmesi, çalışan işgücünün analiz edilmesi amaçlanmıştır.

BÖLÜM

ÇALIŞAN İŞ GÜCÜ GAZİANTEP ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ VERİ ANALİZİ

Gaziantep ili Sosyo-ekonomik gelişmişlik açısından Türkiye'nin önde gelen illerinden biri olmaktadır. Gaziantep ilinin ekonomik yapısının parametreleri olarak büyüme, ihracat potansiyeli, döviz getirisi gibi ekonomik kriterler gelişmenin motorunun sanayi sektörü olduğunu, bu sektörün diğer birçok alanda hizmet ve mal üretimini harekete geçirdiğini göstermektedir. İl işgücü piyasasında en önemli istihdam kaynağı da sanayi ile bağlantılı olarak başta tekstil, gıda hizmetleri olmak üzere çeşitli hizmet alanlarıdır. Gaziantep Organize sanayi bölgesinde şu anda tekstil sektörüne ilişkin olarak faaliyette bulunana işletme sayısı 302 ve gıda sektörüne ilişkin faaliyette bulunan işletme sayısı 151, Plastik alanında faaliyette bulunan işletme sayısı 50, Boya sektörüne ilişkin faaliyette bulunan işletme sayısı 59, Temizlik hijyen sektörü alanında faaliyette bulunana işletme sayısı 19, diğer sektörlerle ilişkin faaliyette bulunan işletme sayısı ise yaklaşık olarak 109 olarak belirlenmiştir.

Bu çalışmanın esas amacı, Organize Sanayi Sektöründe nitelikli istihdamın arttırılmasına yönelik yapılan "çalışan işgücü Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi analizi" adlı çalışmada sırasıyla araştırmanın amacı ve önemi, problem, sayıtlar, sınırlılıklar, hipotezler, yöntem açıklanmış ve elde edilen bulgular yorumlanarak Gaziantep Organize Sanayi Bölgesinde çalışan işgücüne yönelik bir ihtiyaç analizi ortaya koymaktır.

1. ARAŞTIRMANIN AMAÇ VE ÖNEMİ

Gaziantep Organize Sanayi bölgesinde faaliyet gösteren işletmelerin ihtiyaç duyduğu nitelikli işgücünün sağlanması amacıyla istihdam kapasiteleri ve çeşitliliğin belirlenmesi, kalifiye eleman ihtiyaç alanlarının tespit edilmesini amaçlanmaktadır.

1.1. Amacı

Gaziantep Sanayi Sektöründe nitelikli istihdamın arttırılması ve özellikle Gaziantep Organize Sanayi bölgesinde faaliyet gösteren, işletmelerin ihtiyaç duyduğu nitelikte istihdamın sağlanması amacıyla istihdam kapasiteleri ve çeşitliliğin belirlenmesi, kalifiye eleman ihtiyaç alanlarının tespiti yapılarak bir farkında lığın arttırılması amaçlanmaktadır.

1.2. Önemi

Sanayi İşletmeleri çevrenin çeşitli etkileri altındadır Bu etkilerin olumsuz yansımalarının giderilmesi ve sağlıklı işleyen bir yapının oluşturulması için reformlar, yeniden yapılanmalar ve değişim sürekli gündemdedir.

Gaziantep Organize sanayi bölgesinde faaliyet gösteren birçok firma bulunmaktadır. Gaziantep organize sanayi bölgesinde çalışanların; yapılan iş/eğitim, yapılan iş/ deneyim, yapılan iş/uzmanlık gibi icra edilen mesleğe yönelik lokalizasyon durumlarına dair mevcut bir çalışma veya veri bulunmamaktadır. Bu durumun bir sonucu olarak işletmeler ihtiyaç duyduğu uzmanlık ve deneyim seviyelerinde istihdam bulamamakta, personel açığını yan branşlar ile kapatmaya çalışmaktadır. Bu yaklaşım ise zaman, maliyet ve kalite etkinliklerini düşürmekte geniş anlamda mali kayıplara neden olmaktadır. Bunu sağlayabilmek için; yirmi bine aşkın personele sahip olan Gaziantep Organize Sanayi Bölgesindeki işletmeler araştırma için en uygun kurum olarak seçilmiştir.

2. PROBLEM

Sanayi işletmelerde yaşanan değişime uyum sağlama açısından "Çalışan işgücü Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi analizi" önemi ne durumda olduğunun tespit edilmesi çalışmanın temelini oluşturan konudur. Gaziantep Organize Sanayi Bölgesinde faaliyette bulunan işletmelerin, personel alanındaki gelişmeleri takip edilmiş olması önemlidir. Araştırma yapılırken göz önünde bulundurulacak hususlardan birisi de yakın gelecekte çalışan işgücü ihtiyacının tespit edilmesidir. Çalışan işgücünün işletmeler üzerinde ne tür etkinin olduğunu ortaya koymak araştırmamızın problem alanını oluşturmaktadır.

3. VARSAYIMLAR

Araştırmada kullanılan temel varsayımlar şunlardır;

- 1- Katılımcıların, araştırmada kullanılan anket formunu doğru ve içten yanıtladıkları ve içinde buldukları ortamı değerlendirebilecekleri kabul edilmiştir.
- 2- Araştırmada kabul edilen veri toplama tekniği (anket) çalışan işgücü Gaziantep Organize Sanayi Bölgesinde ölçebilecek durumdadır.

4. SINIRLIKLAR

Araştırma aşağıda belirtilen hususlarda belli sınırlılıklara sahiptir;

- 1-Anket formunda yer alan sorular 'çalışan işgücü Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi analizi" ile sınırlıdır.
- 2-Araştırma, veri toplama tekniğinde (ankette) yer alan değişkenlerle sınırlıdır.
- 3-Araştırma, Gaziantep Organize Sanayi Bölgesinde kayıtlı 690 şirket ile sınırlıdır. Şu anda aktif görünen işletme sayısı 600 civarında olup, bunların bir kısmı grup içi şirketlerdir.

5. HİPOTEZLER

- 1- Potansiyel iş arayanların teknik eğitim ve öğrenim seviyesi arttıkça, işletmelerin istihdam talebi artmaktadır.
- 2- Ortaklık yapısı ile işletmelerde kapasite kullanım oranının birbirini etkilememektedir.
- 3- İşletmelerin kapasite kullanım oranı ile mesleki eğitim ve yeterlilikle ilgili kurumlarla işbirliği yapma ilişkisi doğrusaldır.
- 4- Nitelikli eleman bulmada sorun yaşayanların mesleki eğitim ve yeterlilikle ilgili kurumlarla yeterince işbirliği yapmamaktadır.

6. YÖNTEM

Araştırmanın yöntemi, araştırmanın nasıl bir yol izlenerek gerçekleştirileceğini açıklayan kavramsal çerçeve, varsayımlar, kapsam ve sınırlılıklar, verilerin toplanması ve değerlendirilmesi ile ilgili bilgilerden oluşmaktadır.

6.1. Model

Kavramsal çerçevede araştırmada kullanılacak olan model ve tanımlar açıklanacaktır. Araştırmada, tanımlayıcı ve açıklayıcı bilgiler elde etmek için SPSS modeli kullanılmıştır.

6.2. Evren

Araştırmanın evreni Gaziantep Organize Sanayi Bölgesinde faaliyet gösteren 600 işletmelerden oluşmaktadır.

6.3. Örneklem

Araştırmanın örneklemini anılan Gaziantep Organize Sanayi Bölgesinde aktif durumunda olan 600 işletmeden oluşmaktadır. Anket formları yöneticilerle bire-bir görüşme yoluyla ayrıntılı olarak açıklanarak bizzat araştırmacı tarafından toplanmaya çalışılmıştır. İşletmelerden yaklaşık %10'nunun belirtilen adreslerinden ulaşılamadığı, yaklaşık %15'sinin görüşmeyi reddettiği ve %20'i anketlere makul süre içerisinde cevap vermediği görülmüştür. Doldurulan anket formlarından 25 tanesi hatalı, olduğundan değerlendirmeye uygun görülmemiş olup çalışmaya dâhil edilmemiştir. Geri kalan 300'sini değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

6.4. Verileri Toplama Araçları

Veri toplama tekniği ile araştırma için gerekli verilerle ilgili geniş bir literatür taraması yapılması ve bu alandaki uzman akademisyenlerin görüşlerinin de alınması suretiyle hazırlanan anket formu ve araştırmacının anket yapılması esnasındaki gözlemleri ile toplanmıştır.

Yöneticiler için 12 sorudan oluşan bir anket formu düzenlenmiştir. Anket formu iki ana bölüme ayrılmaktadır. Sorulara numara verilmeyen birinci bölüm, katılımcıların nitelikleri ile ilgili sorulardan oluşmaktadır. Likert Ölçeği'nin kullanıldığı ikinci bölüm de, verilen ifadeye katılma katılmama derecelerinin belirtilmesi istenen sorulardan oluşmaktadır. Anketin güvenilirliği yapılan test sonucu (Cronbach alpha) 0,88 olarak bulunmuştur.

6.5. Verilerin Analizi

Anket yoluyla elde edilen bilgiler kodlanarak SPSS paket programında açılan veri kütüğüne aktarılmıştır. Kütükte yer alan veriler elde edilmek istenen amaçlara uygun olarak değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Verilerin analizinde yüzde (%) dağılımı gibi istatistiksel teknikler kullanılmıştır.

7. BULGULAR, YORUMLAR VE SONUÇLAR

Bu başlık altında, elde edilen veriler, yukarıda verilen sınıflandırma doğrultusunda tablolar halinde dökümlere yapılan istatistiksel analizler ve araştırma esnasında yapılan kişisel gözlemler ile yorumlanacaktır.

7.1. Örneklem Nitelikleri

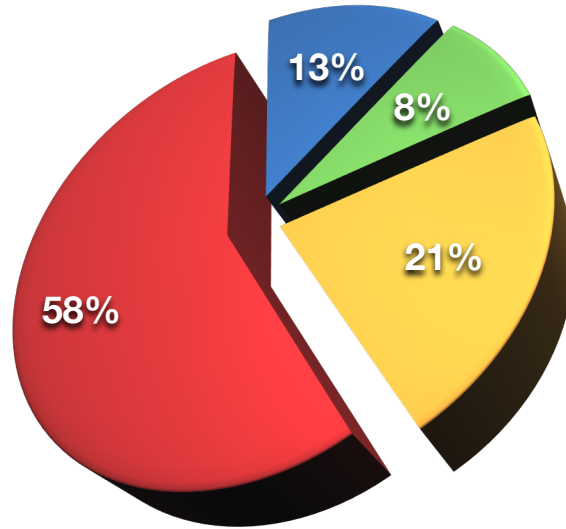
Katılımcı şirketlerdeki pozisyonları, şirketlerin ortaklık yapısı, yaş grupları, Çalışanların öğrenim durumları, şirketlerin mevcut durumları ve ihtiyaç alanları, bu ana başlık altında ele alınacaktır.

Tablo : 1 Katılımcıların şirketteki pozisyonları

	Frekans	Yüzdelerik (%)
Yönetim kurulu üyesi	40	13.3
Genel müdür	25	8.3
İnsan kaynakları müdürü	62	20.7
Diğer	173	57.7
Toplam	300	100.0

Araştırmaya katılan katılımcıların 62'sini insan kaynakları müdürü, 25'ini genel müdür ve 40'ını yönetim kurulu üyesi 173'unde şirkette belli pozisyonda olan çalışanlardan oluşmaktadır.

Şirketteki pozisyonunuz



- Yönetim kurulu üyesi
- Genel müdür
- İnsan kaynakları müdürü
- Diğer

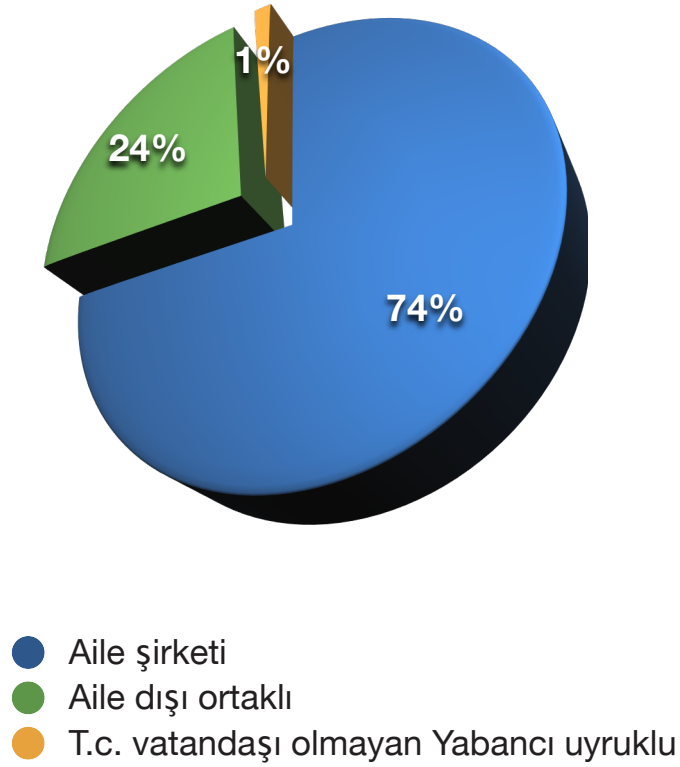
Benzer durumu grafik üzerinde bakıldığında açıkça görülecektir ki, %43,3 oranında şirkette insan kaynakları müdürü, genel müdür ve yönetim kurulu üyesinden oluşurken, %57,7 oranında şirkette belli bir pozisyonda yer alan kişiler tarafından oluşturduğu görülmektedir.

Tablo : 2 Katılımcıların ortaklık durumları

	Frekans	Yüzdelik (%)
Aile şirketi	223	74.3
Aile dışı ortaklık	73	24.3
T.c vatandaşı olmayan Yabancı uyruklu	4	1.3
Toplam	300	100.0

Araştırmaya katılan işletmelerin 223'ünü aile şirketi, 73'ünü de aile dışı ortaklık ve 4 tane şirkette yabancı uyruklu olmaktadır.

Ortaklık yapısı



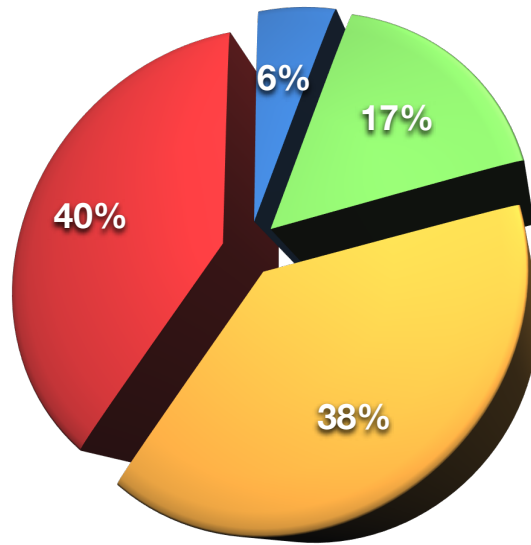
Yukarıdaki şekle göre, ankete katılan işletmelerin %74,3'ünü aile şirketi %24,3'ünü de aile dışı ortaklıktan oluştuğu ve %1,3 oranında da yabancı uyruklu işletme sahiplerinden oluşmaktadır. Gaziantep ilinde sanayileşme yolunda önemli adımlar atmış ve atmaya devam eden bir sanayileşme politikasında şirketlerin büyük çoğunluğu aile şirketi olması önemli bir durum olarak kabul edilmektedir.

Tablo:3 İşletme kapasite kullanım oranı

	Frekans	Yüzdelerik (%)
1-24	17	5.7
25-50	50	16.7
51-75	114	38.0
76-100	119	39.7
Toplam	300	100.0

Ankete katılan işletmelerin kapasite kullanım oranlarına bakıldığında, 119 işletme %75-100 arasında, 114 işletme %51-75 oranında 50 işletme de %25-50 ve 17 işletme ise 50-24 oranında kapasite kullanıldığı görülmektedir.

İşletmenizdeki kapasite kullanım oranı



- 1--24
- 25-50
- 51-75
- 76-100

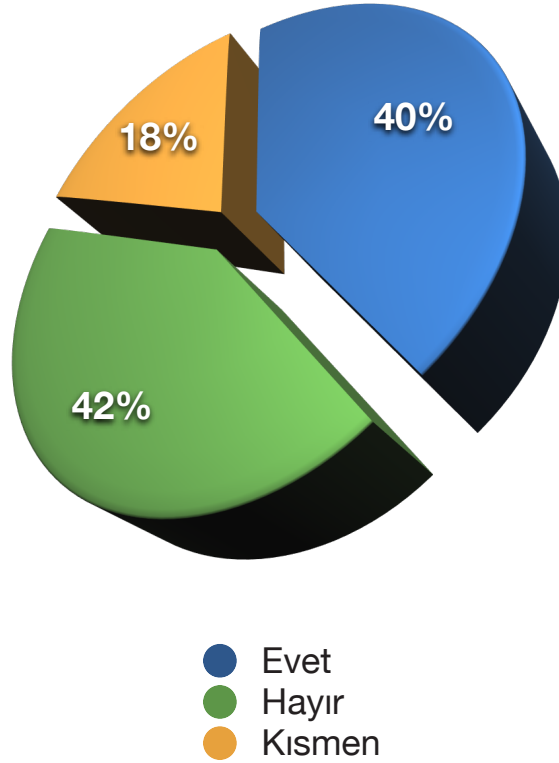
Kapasite kullanım oranı 1 ay ya da 1 yıl gibi ölçülebilir sürede ürettiği ürün sayısının, tam kapasite ile çalışması halinde üretebileceği miktara oranıdır. Bu yüzden Gaziantep ili Organize Sanayi bölgesinde faaliyette bulunan işletmelerin yaklaşık olarak %77,7 tam kapasite ile çalıştığı görülmektedir.

Tablo:4 Nitelikli eleman bulmada sorunlar var mı?

	Frekans	Yüzdelerik (%)
Evet	121	40.3
Hayır	126	42.0
Kısmen	53	17.7
Toplam	300	100.0

Ankete katılan işletmelerde eleman bulmada sorunlar yaşıyor mu sorusuna 121 işletme sorun yaşadığını, 126 işletme de eleman bulmada sorun yaşamadığını, 53 işletmede kısmen eleman bulmada sorunlar yaşandığı görülmektedir.

Nitelikli eleman bulmada sorunlar varmı



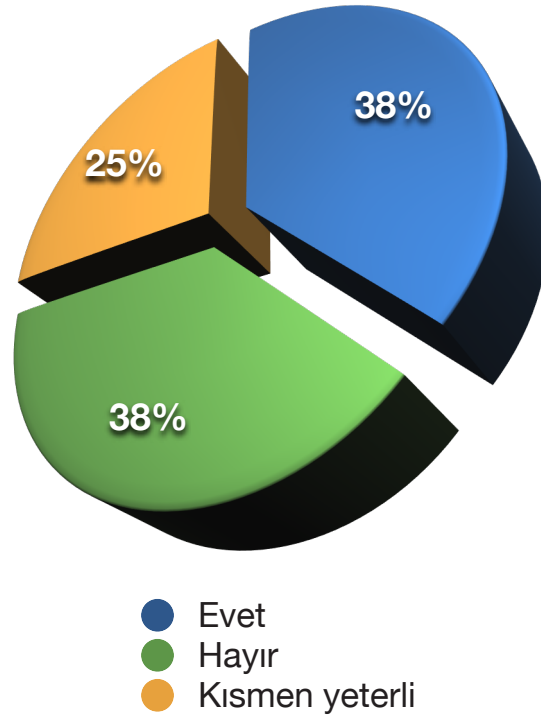
Grafiğe göre, Gaziantep organize sanayi bölgesinde faaliyette bulunan işletmelerin %59,7 oranında işletmelerde eleman bulmada sıkıntı yaşadıkları ve % 40,3 oranında ise işletmelerin eleman bulmada sıkıntı yaşamadıkları görülmektedir.

Tablo:5 Mesleki eğitim ve yeterlilikle ilgili ihtiyaçların karşılanması için ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliğinizin yeterli düzeyde olup olmadığı

	Frekans	Yüzelik (%)
Evet	113	37.7
Hayır	113	37.7
Kısmen yeterli	74	24.7
Toplam	300	100.0

Ankete katılan işletmelerin Mesleki eğitim ve yeterlilikle ilgili ihtiyaçlarının karşılanması için ilgili kurum ve kuruluşlarla yeterlilikte işbirliği konusunda 113 işletme yeterli düzeyde bulunduğu 113 işletmede yeterli düzeyde olmadığını ve 74 işletmede kısmen yeterli bulunduğunu görülmektedir.

Mesleki eğitim ve yeterlilikte işbirliği

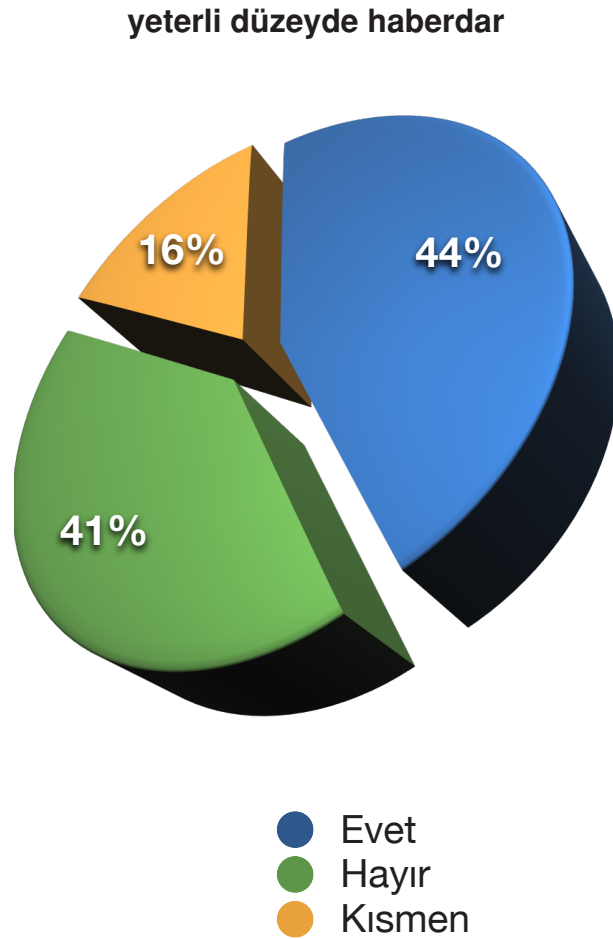


Yukarıdaki grafiğe göre, Mesleki eğitim ve yeterlilikle ilgili ihtiyaçlarınızın karşılanması için ilgili kurum ve kuruluşlarla (İŞKUR, Üniversite, Meslek Lisesi, Özel Eğitim/Danışmanlık Firması) işbirliğinizin yeterli düzeyde olup olmadığı sorusuna %62,4 işbirliğinin yeterli olduğu ve %37,7 oranında ise işbirliğinin yetersiz olduğu görülmektedir.

Tablo:6 Mesleki eğitim ve yeterlilikle ilgili düzenlenen kurslarından yeterli düzeyde haberdar edilip edilmediği

	Frekans	Yüzdelerik (%)
Evet	131	43.7
Hayır	122	40.7
Kısmen	47	15.7
Toplam	300	100.0

Ankete katılan işletmelerin 131'ini haberdar edildiği, 122 işletmede haberdar edilmediği ve 47 işletmede kısmen haberdar edildiği görülmektedir.



Mesleki Eğitim ve Yeterlilikle İlgili Düzenlenen Kurslarından (İŞKUR, Üniversite, Özel Eğitim/Danışmanlık Firması) yeterli düzeyde haberdar ediliyor musunuz sorusuna %59,4 oranında haberdar edildiği ve %40,7 oranında haberdar edilmediği görülmektedir. Organize sanayi bölgesi daha çok bu tür işbirliğinin arttırılması için işbirliği paket programlarının sayısını arttırmasında yarar olacaktır.

Tablo: 7. Mevcut çalışanlar yaş dağılımı

Yaş dağılımı	Sayı	Yüzdelerik (%)
Çırak	147	0.5
18-24 yaş genç	7701	24.5
25-44 yaş orta	19214	66
45+ yaş deneyimli	2551	9
Toplam	29613	100

Ankete katılan işletmelerin mevcut çalışanlarının yaş dağılımına bakıldığında, %66 oranında 25-44 yaş aralığından oluşmaktadır. %24,5 oranında ise 18-24 yaş grubu, %9 oranında ise 45 yaş üstü aralığından oluşmaktadır. Verilere bakıldığında ise, çalışanlar çoğu genç nüfustan oluştuğu buda işletmelerde verimliliğini arttırmada önemli bir unsur olarak görülmesi gerekir.

Tablo:8. İşletmede çalışan mevcut personelin cinsiyet dağılımı

	Sayı	Yüzdelerik(%)
Bay	30823	93,6
Bayan	2083	6,4
Toplam	32906	100

Gaziantep Organize sanayi bölgesinde Ankete katılan işletmelerin toplam mevcut personel sayısı 32.906 olduğu bu oran istihdam ve ülke ekonomisine yaratmış olduğu görülmektedir.

Tablo:9. İşletmede çalışan mevcut personelin nitelikleri

Tanım (Genel Meslek Sınıflaması göre)	Sayı	Yüzdelerik(%)
Üst yöneticiler	4035	12.2
Ticari ve idari müdürler	476	1.4
İş ve yönetim ile ilgili profesyonel meslek mensupları	893	2.7
İş ve yönetim ile ilgili yardımcı elemanlar	723	2.2
Satış ve Müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	573	1.7
Üretim ve uzmanlaşmış hizmet müdürleri	299	0.9
Üretim ve mühendislik ile ilgili profesyonel meslek mensupları	397	1.2
Üretim ve mühendislik ile ilgili yardımcı elemanlar	700	2.1
Sabit tesis ve makine operatörleri	4835	14.7
Sürücüler ve hareketli tesis operatörleri	690	2.1
Montajcılar	619	1.8
Teknik bakım işlerinde çalışanlar	909	2.8
Bilgi ve iletişim teknolojisi ile ilgili profesyonel meslek mensupları	250	0.8
Eğitim ile ilgili profesyonel meslek mensupları	142	0.4
Hukuk, sosyal ve kültür ile ilgili profesyonel meslek mensupları	109	0.3
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	12956	39.3
Diğer	4300	13.4
Toplam	32906	100

Tabloya göre işletmelerde çalışan mevcut personelin niteliklerine ilişkin soruya genel olarak %39,3 oranında nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlardan oluştuğunu ve %14,7 oranında ise Sabit tesis ve makine operatörlerinden oluştuğu söylenebilir. %12.2 oranında ise üst yönetici konumunda olan çalışanlardan oluşmaktadır.

Tablo:10 Bir yıl içinde ihtiyaç duyulan alanlardaki tahmini personel nitelikleri, sayısı ve yüzdeleri

Tanım	İhtiyaç duyulan Personel Sayısının Toplamı	Yüzdelik(%)
Plastik işçisi	309	0,114529
İplik işçisi	170	0,06301
Teknik eleman	158	0,058562
Cağcı	152	0,056338
Dokuma ustası	143	0,053002
Üretim	142	0,052632
Döküm işçisi	134	0,049666
Kalifiyeli eleman	112	0,041512
Makine operatörü	84	0,031134
Vasıfsız	74	0,027428
Sürücü ve operatör	72	0,026686
Tekstil teknik eleman	59	0,021868
Elektrikçi	57	0,021127
Tekstilde makine elemanı	56	0,020756
Tornacı	54	0,020015
Tasarımcı	52	0,019274
Vater işçisi	50	0,018532
Polipropilen iplik imalatı	50	0,018532
Halı planlama uzmanı	49	0,018162
Kaynakçı	49	0,018162
Terzi	45	0,016679
Ambalaj makine ve operatörleri	44	0,016308
silver dokumacı	43	0,015938
Düz işçi	32	0,011861
Kalite kontrol elemanı	28	0,010378
İplik operatörleri	27	0,010007
Yuvarlak dokumacı	26	0,009637
volafil	25	0,009266
Hazırlamacı	25	0,009266
Gıda teknikeri	25	0,009266
Cila boyama	24	0,008895
Dış ticaret	22	0,008154
İdari kısım	20	0,007413
Aktarma	20	0,007413
Desenci	18	0,006672
Çıracı	17	0,006301
Kimyager	16	0,00593
Müşteri temsilcisi	16	0,00593
Kurye taşıyıcı elemanı	15	0,00556
Muhasebeci	15	0,00556
Baskı elemanı	13	0,004818
Montajcı	13	0,004818
Bakım onarım teknik elemanı	11	0,004077
Makine mühendisi	11	0,004077

Katlama-büküm işçisi	10	0,003706
Demirci	10	0,003706
Helva ustası	10	0,003706
Reçel ustası	10	0,003706
Tahin ustası	10	0,003706
Hazır giyim	9	0,003336
Kimya mühendisi	8	0,002965
Tekstilde erge elemanı	7	0,002595
Saç ve demir baskı	6	0,002224
Metal-mekanik imalat kalfası	5	0,001853
Endüstri mühendisi	5	0,001853
Oymacı	5	0,001853
Lâteks	4	0,001483
Aşçı	4	0,001483
Gaz altı kaynakçı	3	0,001112
Oto boyacı	3	0,001112
Satın alma müdürü	2	0,000741
Talaşlı imalat kalfası	2	0,000741
Değirmenci	2	0,000741
Ziraat mühendisi	2	0,000741
Depocu	1	0,000371
Genel müdür	1	0,000371
Yabancı dil bilen	1	0,000371
Gıda mühendisi	1	0,000371
Toplam		2698

Tabloya göre bir yıl içinde ihtiyaç duyduğunuz alanlardaki tahmini personel sayısı ve niteliklerine bakıldığında, Gaziantep Organize Sanayi bölgesinde genel olarak ihtiyaç duyulan eleman sayısı yaklaşık olarak 2698 eleman belirlendi. Bunlardan 309 plastik işçisi, 170 iplik işçisi, 158 teknik eleman, 152 çaycı, dokuma ustası 143, üretim ustası 142 ve döküm işçisi 134 elemana ihtiyaç duyulduğu görülmektedir. Genellikle ihtiyaç duyulan elemanlar belli bir teknik tecrübeye sahip olması gerektiği görülmektedir.

Tablo: 11 Bir yıl içinde ihtiyaç duyulan meslek grupları ve nitelikleri

Meslek Grupları	Meslekler	Sayı	Grup Toplamı	Grup Oranı
Üst Yöneticiler	Genel müdür	1		
	Satın alma müdürü	2	3	0,0011119
İş ve Yönetim Personeli	Dış ticaret	22		
	İdari kısım	20		
	Müşteri temsilcisi	16		
	Kurye taşıyıcı elemanı	15		
	Muhasebeci	15		
	Aşçı	4		
	Depocu	1		
	Yabancı dil bilen	1	94	0,0348406
	Üretim ve mühendislik profesyonelleri	Halı planlama uzmanı	49	
Makine mühendisi		11		
Kimya mühendisi		8		
Tekstilde erge elemanı		7		
Endüstri mühendisi		5		
Ziraat mühendisi		2		
Gıda mühendisi		1		
Kimyager		16	99	0,0366938
Üretim ve mühendislik Yardımcı Elemanları	Teknik eleman	158		
	Tekstil teknik eleman	59		
	Gıda teknikeri	25		
	Kalite kontrol elemanı	28		
	Tasarımcı	52	322	0,1193477
Bakım Onarım Grubu	Bakım onarım teknik elemanı	11		
	Elektrikçi	57	68	0,0252039
Üretim Makine-Teçhizat Operatörleri	Makine operatörü	84		
	Tekstilde makine elemanı	56		
	Ambalaj makine ve operatörleri	44		
	Sürücü ve operatör	72	256	0,0948851
Kalifiye Üretim Personeli	Plastik işçisi	309		
	İplik işçisi	170		
	Çağcı	152		
	Dokuma ustası	143		
	Üretim	142		
	Döküm işçisi	134		
	Kalifiyeli eleman	112		
	vater işçisi	50		

Meslek Grupları	Meslekler	Sayı	Grup Toplamı	Grup Oranı
	polipropilen iplik imalatı	50		
	Saç ve demir baskı	6		
	Metal-mekanik imalat kalfası	5		
	Oymacı	5		
	Lâteks	4		
	Gaz altı kaynakçı	3		
	Oto boyacı	3		
	Talaşlı imalat kalfası	2		
	Değirmenci	2		
	Katlama-büküm işçisi	10		
	Demirci	10		
	Helva ustası	10		
	Reçel ustası	10		
	Tahin ustası	10		
	Hazır giyim	9		
	Baskı elemanı	13		
	Montajcı	13		
	İplik operatörleri	27		
	Yuvarlak dokumacı	26		
	volafil	25		
	Hazırlamacı	25		
	Cila boyama	24		
	Aktarma	20		
	Desenci	18		
	Tornacı	54		
	Kaynakçı	49		
	sulver dokumacı	43		
	Terzi	45	1733	0,6423277
Vasıfsız Personel	Düz işçi	32		
	Vasıfsız	74		
	Çırac	17	123	0,0455893
	Genel Toplam	2698	2698	1

Tabloya göre bir yıl içinde ihtiyaç duyduğunuz meslek grupları ile niteliklerine bakıldığında, Gaziantep Organize Sanayi Bölgesindeki meslek grupları 8 ayrı başlık altında toplandığı ve bu meslek grupları içinde en fazla ihtiyaç duyulan meslek grubu ise, yaklaşık olarak Kalifiye Üretim Personeli 1733 kişi, Üretim ve mühendislik Yardımcı Elemanları 322 kişi, Üretim Makine-Teçizat Operatörleri 256 kişi, Vasıfsız Personel 123 kişi, Üretim ve mühendislik profesyonelleri 99 kişi, İş ve Yönetim Personeli 94 kişi, Bakım Onarım Grubu 68 kişi, üst yöneticiler 3 kişi elemana ihtiyaç duyulduğu görülmektedir. Genellikle işletmeler üretime yönelik ve belli bir tecrübesi ve teknik donanıma sahip elemanları tercih ettikleri görülmektedir.

7.2. Korelasyon Analizinin Sonuçları

Tablo : 12 Korelasyon Analizinin sonuçları

	Şirketteki pozisyonuz	ortaklık yapısı	İşletmenizde kapasite kullanım oranı	Nitelikli eleman bulmada sorunlar var mı?	Mesleki eğitim ve yeterlilikle işbirliği	Yeterli düzeyde haberdar
Şirketteki pozisyonuz	1					
Ortaklık yapısı	.556**	1				
İşletmenizde kapasite kullanım oranı	-.032	-.036	1			
Nitelikli eleman bulmada sorunlar var mı?	.422*	-.026	-.120*	1		
Mesleki eğitim ve yeterlilikle işbirliği	-.033	-.031	-.031	-.036	1	
Yeterli düzeyde haberdar	-.669**	-.042	-.049	-.038	.424**	1

Korelasyon analizi iki değişken arasındaki ilişkinin düzeyini, etki derecesini ve yönünü belirlemek amacı ile yapılır. Her iki değişkenin de devamlı nitelikli bir değişken olması ve değişkenlere ilişkin verilerin normal dağılım göstermesi durumunda değişkenler arasındaki ilişki Pearson korelasyon katsayısı ile belirlenir. Buna göre tablodaki değişkenler arasında korelasyon ilişkisi var olduğu ancak bu ilişkinin yeterli ve etkili olduğu söylenemez.

7.3. Çalışan İş Gücü Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi Analizi Çalışmasının Değerlendirilmesi

Değişimin işletmeler üzerindeki etkilerini belirlemek amacıyla yapılan Organize Sanayi Sektöründe nitelikli istihdamın artırılmasına yönelik yapılan "çalışan işgücü Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi analizi" çalışmada önemli faktör üzerinde durmaya çalışılmıştır. Bu faktörler kapsadıkları değişkenler itibariyle aşağıda sıralandığı gibidir.

Hipotezler

Hipotez 1: Potansiyel iş arayanların teknik eğitim ve öğrenim seviyesi arttıkça, işletmelerin istihdam talebi artmaktadır.

Tablo:13. Mevcut çalışanların Öğrenim Durumu

	Kişi sayısı	Yüzdelerik(%)
Lisansüstü	264	,09
Üniversite	1802	6
Yüksek okul	1036	3,6
Teknik- endüstri meslek lisesi	2822	9,6
Lise	7404	25
İlköğretim	15904	53,9
Okur-yazar değil	381	1
Toplam	29613	100

Araştırmaya katılan işletmelerde çalışanların 349'u okur-yazar değil 15904 ilköğretim, 7404'u lise öğrenimini, 2822'si de teknik-endüstri meslek lisesi eğitimi, 1036'sı da meslek yüksek okulu mezunu, 1802'sini de Üniversite eğitimi, 264'nı da Yüksek lisans eğitimi tamamladığı görülmektedir.

Tablo:14. İşletmede en çok ihtiyaç duyulan mesleklerin eğitim düzeyi itibarı ile tahmini sayıları nedir?

	Kişi sayısı	Yüzdelerik(%)
Lisansüstü	33	0.7
Üniversite	205	5
Yüksek okul	244	5.6
Teknik ve endüstri meslek lisesi	1063	24.7
Lise	1019	23.7
İlköğretim	1734	40.3
Toplam	4298	100

Ankete katılan işletmelerin en çok ihtiyaç duyulan mesleklerin eğitim düzeyi itibarı ile tahmini sayıları olarak %40,3 oranında ilköğretim mezunları bunlarda genellikle vasıfsız eleman olarak değerlendirilmektedir. %23,7 oranında lise mezunu ve %24,7 oranında da teknik lise ve endüstri meslek lisesi mezunu ve %5,6 oranında ise yüksek okul mezunundan oluşmaktadır. Burada çalışan elemanlar ara eleman olarak değerlendirilmektedir. %5,5 düzeyinde ise geri kalan üniversite mezunundan oluşmaktadır. Bu da üst yönetimde yer almaktadırlar. Her iki tabloda görüldüğü gibi yüksek okul, teknik ve endüstri meslek lisesi ve lise mezunların ihtiyaç duyulan oran artmış, ilköğretim mezunlarına olan ihtiyaç talebi oranı azalma yönünde bir trend göstermiştir.

Hipotez: 2 Ortaklık yapısı ile işletmenizde kapasite kullanım oranının birbirini etkilememektedir.

Tablo: 15. Ortaklık yapısı ile işletmenizde kapasite kullanım oranının çapraz tablosu

			İşletmenizde kapasite kullanım oranı				Toplam
			1–24	25–50	51–75	76–100	
Ortaklık yapısı	Aile şirketi	Sayı	13	37	80	93	223
		% arasında işletmenizde kapasite kullanım oranı	76.5%	74.0%	70.2%	78.2%	74.3%
	Aile dışı ortaklı	Sayı	4	12	32	25	73
		% arasında işletmenizde kapasite kullanım oranı	23.5%	24.0%	28.1%	21.0%	24.3%
	T.c. vatandaşı olmayan yabancı uyruklu	Sayı	0	1	2	1	4
		% arasında işletmenizde kapasite kullanım oranı	.0%	2.0%	1.8%	.8%	1.3%
Toplam	Sayı	17	50	114	119	300	
	% arasında işletmenizde kapasite kullanım oranı	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

Ki-kare=4,795 $\partial=0,065$

Buna göre işletmelerin ortaklı yapısı ile kapasite kullanım oranları arasındaki ilişkiye bakıldığında işletmenin aile şirketi olması ile kapasite kullanım oranı arasında doğrusal bir ilişki olmadığı; şirketlerin kapasite kullanım oranlarının aile şirketlerinde %70–78 oranında, aile dışı ortaklı yapılarda bu oran %21–28 ve yabancı uyruklu ortaklıklarda %0–2 Aralıklarında genellikle eşit dağıldığı görülmektedir. Buradan da şirketlerin ortaklık yapısı ile kapasite kullanım oranlarını etkilemediği söylenebilir.

Hipotez: 3 İşletmelerin kapasite kullanım oranı ile mesleki eğitim ve yeterlilikle ilgili kurumlara işbirliği yapma ilişkisi doğrusaldır.

Tablo: 16. İşletmede kapasite kullanım oranı mesleki eğitim ve yeterlilikle işbirliğinin çapraz tablosu

			Mesleki eğitim ve yeterlilikle işbirliği			Toplam
			Evet	Hayır	Kısmen yeterli	
İşletmenizdeki kapasite kullanım oranı	1-24	Sayı	4	7	6	17
		% arasında mesleki eğitim ve yeterlilikle işbirliği	3.5%	6.2%	8.1%	5.7%
	25-50	Sayı	19	22	9	50
		% arasında mesleki eğitim ve yeterlilikle işbirliği	16.8%	19.5%	12.2%	16.7%
	51-75	Sayı	41	46	27	114
		% arasında mesleki eğitim ve yeterlilikle işbirliği	36.3%	40.7%	36.5%	38.0%
	76-100	Sayı	49	38	32	119
		% arasında mesleki eğitim ve yeterlilikle işbirliği	43.4%	33.6%	43.2%	39.7%
Toplam	Sayı	113	113	74	300	
	% arasında mesleki eğitim ve yeterlilikle işbirliği	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

Ki-kare=5,188 $\delta=0,056$

Tabloya göre, düşük kapasite oranına sahip olan işletmelerin (%0–50 arası) mesleki eğitim ve yeterlilikte işbirliği yapmayanların oranının yapanlardan yüksek olduğu (%1–24 kapasite kullanım oranı olanlarda hayır diyenler %6,2 evet diyenler %3,5; 25–50 kapasite kullanım oranında hayır diyenler %19,5 ve evet diyenler %16,8) söylenebilir. Diğer taraftan, yüksek kapasite oranına sahip olan işletmelerin (%76–100 arası) mesleki eğitim ve yeterlilikte işbirliği yapanların oranının yapmayanlardan yüksek olduğu (evet diyenler %43,4 ve hayır diyenler %33,6) söylenebilir.

Hipotez: 4 İşletmelerin Mesleki eğitim ve yeterlilikte işbirliği yeterli düzeyde haberdar olma ilişkisi doğrusaldır.

Tablo: 17. Mesleki eğitim ve yeterlilikte işbirliği yeterli düzeyde haberdar olma

			Yeterli düzeyde haberdar			Toplam
			Evet	Hayır	Kismen	
Mesleki eğitim ve yeterlilikle işbirliği	Evet	Sayı	83	19	11	113
		% arasında yeterli düzeyde haberdar	63.4%	15.6%	23.4%	37.7%
	Hayır	Sayı	31	73	9	113
		% arasında yeterli düzeyde haberdar	23.7%	59.8%	19.1%	37.7%
	Kismen	Sayı	17	30	27	74
		% arasında yeterli düzeyde haberdar	13.0%	24.6%	57.4%	24.7%
Toplam	Sayı	131	122	47	300	
	% arasında yeterli düzeyde haberdar	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

Ki-kare=96,05 $\partial=0,000$

Buna göre mesleki eğitim ve yeterlilikle işbirliği yeterli düzeyde haberdar olması gerektiği katılım düzeyinin yeterli olduğuna ilişkin görüşler artmaktadır. Örneğin mesleki eğitimde işbirliği savunan ile yeterli düzeyde haberdar olanlar arasında %80,4 oranında destek verdikleri % 23,7 destek vermedikleri görülmektedir.

Hipotez: 5 Nitelikli eleman bulmada sorun yaşayanların mesleki eğitim ve yeterlilikte ilgili kurumlarla yeterince işbirliği yapmamaktadır.

Tablo: 18. Nitelikli eleman bulmada sorunlar var mı mesleki eğitim ve yeterlilikle işbirliği

			Mesleki eğitim ve yeterlilikle işbirliği			Toplam
			Evet	Hayır	Kısmen yeterli	
Nitelikli eleman bulmada sorunlar var mı?	Evet	Sayı	39	53	29	121
		% arasında mesleki eğitim ve yeterlilikle işbirliği	34.5%	46.9%	39.2%	40.3%
	Hayır	Sayı	56	48	22	126
		% arasında mesleki eğitim ve yeterlilikle işbirliği	49.6%	42.5%	29.7%	42.0%
	Kısmen	Sayı	18	12	23	53
		% arasında mesleki eğitim ve yeterlilikle işbirliği	15.9%	10.6%	31.1%	17.7%
Toplam	Sayı	113	113	74	300	
	% arasında mesleki eğitim ve yeterlilikle işbirliği	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

Ki-kare=17,285 $\partial=0,002$

Buna göre "nitelikli eleman bulmada sorunlar var mı?" ile "mesleki eğitim ve yeterlilikle işbirliği" konusunda, eleman bulmada sorun yaşayan kişilerin genellikle mesleki yeterlilik ve eğitimde işbirliği içinde olmadığı (evet %34,5 ile hayır diyenlerin oranı % 46,9'dır.); nitelikli eleman bulmada sorun yaşamayanların (hayır diyenler) mesleki eğitim ve yeterlilikte genellikle işbirliği yaptığı (evet diyenler%49,6 ve hayır diyenler %42,5) söylenebilir.

SONUÇ

Günümüz sanayi işletmeleri sürekli değişim içinde bulunan bir çevrede yaşamaktadırlar. İşletmelerin büyüüp karmaşıklaşması ve toplumların hızlı bir değişime maruz kalması yüzünden, mevcut sorunlarına yönelik analizlerin yapılması günümüzde daha da önem kazanmıştır. Bu bağlamda çağdaş işletmeler, çevredeki gelişmelere karşı daha duyarlı olmak ve değişimin neden olduğu sorunları çözümlenecek durumda ve kendilerini devamlı yenileme arayışı içinde bulundurmaları zorundadırlar. Sanayi işletmelerinin kesinlikle çevresine ya da içinde yaşadığı ortama uyum sağlaması gerekir.

Globalleşmenin bir sonucu olarak gelişen teknoloji ve hemen her alanda uzmanlaşmayı gerektirmektedir. Bu uzmanlaşmanın öneminin artması ve insan ihtiyaç ve beklentilerindeki değişim yeni meslek alanlarının meydana gelmesine neden olmakta bu da işlerin yeniden tasarlanmasını zorunlu hale getirmektedir.

Gaziantep Organize Sanayi Bölgesinde çalışan işgücü analizinin sonucunda üniversite eğitimi alan çalışanların işletmelere oluşturdukları katma değer nedeniyle işletmelerin genel olarak mesleki eğitimi programlarına daha çok önem verilmesi gerekmektedir. İşletmelerin deneyimleri arttıkça, mesleki eğitimine verdikleri önemde artmaktadır. Bunun için sorulan sorulara verilen cevaplarda çalışan işgücü Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi analizinin etkilerinin belirlemek için sanayi işletmelerinde uygulanan araştırmada destekleyen unsurlar bulunmuştur. Bunlar;

- Yüksekokul, teknik ve endüstri meslek lisesi ve lise mezunlarına olan ihtiyaç gittikçe artma eğilimini gösterirken buna karşılık, ilköğretim mezunlarına olan ihtiyaç talebi oranı azalma yönünde bir eğilim göstermiştir.
- İşletmelerin ortaklık yapısı ile kapasite kullanım oranları arasındaki ilişkiye bakıldığında işletmenin aile şirketi olması ile kapasite kullanım oranı arasında doğrusal bir ilişki olmadığıdır.
- Mesleki eğitim ve yeterlilikte işbirliği yeterli düzeyde haberdar olması gerektiği yönünde görüşler artmaktadır.
- Nitelikli eleman bulmada sorun yaşamayanların mesleki eğitim ve yeterlilikte genellikle işbirliği yaptığı söylenebilir.

Sonuç olarak, bu araştırmanın sınırlılıkları çerçevesinde, yaptığımız araştırmada çalışan işgücü Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi analizi etkilerini işletmelerin gelişmeleri yönünde kanalize etmeleri için şu hususlara dikkat etmeleri gerekir.

- İşletme çalışanların çevrenin sunduğu fırsatları ve tehditleri zamanında algılayıp gerekeni yapabilmeleri için, mesleki geliştirme ve politika belirleme konusunda eğitilmelidirler.
- İşletme çalışanların hızla gelişen teknolojik çevrede, işletmelerinin yaşamlarını sürdürebilmeleri bir ölçüde yeni mesleki teknolojileri yakından izlemelerine bağlı olduğundan eğitilmeleri gerekir.

Kısacası, dünyada üretim teknik ve teknolojilerin hızla değişmesiyle birlikte, işletmelerin çalışan işgücü hizmetlerde yenilikler sunabilecek durumda olan çok sayıda eğitim programıyla karşı karşıya gelmiştir. Bunların yanı sıra, teknolojik değişimin hızı, yenilikleri de beraberinde getirdiğinden bunları izleyebilecek ve bu değişime işletmelerin uyumunu sağlayabilecek görevleri üstlenecek işletme çalışanlarının önemini de artırmıştır.

Gaziantep OSB
MEVCUT VE POTANSİYEL İŞGÜCÜ ENVANTER BİLGİLERİ ANKETİ

Sayın Yetkili;

Bu çalışma İpekyolu Kalkınma Ajansı tarafından desteklenen ve Gaziantep OSB tarafından yürütülen “**Çalışan İş Gücü Gaziantep OSB Analizi**” projesi kapsamında yapılmaktadır. Gaziantep Organize Sanayi bölgesinde faaliyet gösteren işletmelerin ihtiyaç duyduğu nitelikli işgücünün sağlanması amacıyla istihdam kapasiteleri ve çeşitliliğin belirlenmesi, kalifiye eleman ihtiyaç alanlarının tespit edilmesini amaçlamaktayız. Bu çalışmanın esas amacı, Organize Sanayi Sektöründe nitelikli istihdamın artırılmasına yönelik **İpekyolu Kalkınma Ajansının** Bölgesel Planlama çalışmalarında kullanılmak üzere veri toplamak olduğundan, sorduğumuz sorulara tarafınızdan verilecek cevaplar, yalnızca işletmede istihdam edilen ve edilmesi düşünülen personel durumunu analiz edecek şekilde olmalıdır. Çalışmaya, değerli zamanınızı ayırarak yardımcı olduğunuz için teşekkür ederiz.

Saygılarımızla.

SORULAR

Anket No:..... **Şirket İsmi (zorunlu değil):** **Kuruluş Yılı:**

1. Anketi dolduranın şirketteki pozisyonu nedir?

- a. Yönetim Kurulu Üyesi / Firma Sahibi
- b. Genel Müdür
- c. İnsan Kaynakları Müdürü
- d. Diğer.....

2. İşletmenizin ortaklık yapısı nedir?

- a. Aile Şirketi
- b. Aile Dışı Ortaklı
- c. T.C. Vatandaşı Olmayan Yabancı Ortaklı

3. İşletmenizin faaliyette bulunduğu sektör:

4. İşletmenizde son 1 yıldaki ortalama kapasite kullanım oranı nedir?

	%1-24 çok düşük	%25-50 düşük	%51-75 orta	%76-100 yüksek
Kapasite kullanım oranınız				

5. İşletmenizde çalışan mevcut personelin sayı ve nitelikleri nedir? Cevabınızı tabloya ekleyiniz.

Tanım (Genel Meslek Sınıflaması göre)	Bay çalışan sayısı	Bayan çalışan sayısı	Toplam
Üst yöneticiler			
Ticari ve idari müdürler			
İş ve yönetim ile ilgili profesyonel meslek mensupları			
İş ve yönetim ile ilgili yardımcı elemanlar			
Satış ve Müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar			
Üretim ve uzmanlaşmış hizmet müdürleri			
Üretim ve mühendislik ile ilgili profesyonel meslek mensupları			
Üretim ve mühendislik ile ilgili yardımcı elemanlar			
Sabit tesis ve makine operatörleri			
Sürücüler ve hareketli tesis operatörleri			
Montajcılar			
Teknik bakım işlerinde çalışanlar			
Bilgi ve iletişim teknolojisi ile ilgili profesyonel meslek mensupları			
Eğitim ile ilgili profesyonel meslek mensupları			
Hukuk, sosyal ve kültür ile ilgili profesyonel meslek mensupları			
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar			
Diğer			

6. Mevcut çalışanlarınızın yaş ve cinsiyet dağılımı nedir?

Yaş / Cinsiyet dağılımı	Bay	Bayan
Çırak		
18-24 yaş genç		
25-44 yaş orta		
45+ yaş deneyimli		
Toplam		

7. Mevcut çalışanların öğrenim durumu nedir?

	Kişi sayısı
Lisansüstü	
Üniversite	
Yüksek okul	
Teknik- Endüstri meslek lisesi	
Lise	
İlköğretim	
Okur-yazar değil	

8. Nitelikli işgücü bulmakta sorunlar yaşıyor musunuz?

- a. Evet
- b. Hayır
- c. Kısmen

9. Eğer 8.soruya cevabınız “evet” veya “kısmen” ise önümüzdeki 1 yıl içinde ihtiyaç duyduğunuz alanlardaki tahmini personel sayısı ve niteliklerini tabloya ekleyiniz.

Tanım	Bay personel ihtiyaç sayısı	Bayan personel ihtiyaç sayısı	Toplam

10. İşletmenizde en çok ihtiyaç duyulan mesleklerin eğitim düzeyi itibarı ile tahmini sayıları nedir?

	Kişi sayısı
Lisansüstü	
Üniversite	
Yüksek okul	
Teknik ve endüstri meslek lisesi	
Lise	
İlköğretim	

11. Mesleki eğitim ve yeterlilikle ilgili ihtiyaçlarınızın karşılanması için ilgili kurum ve kuruluşlarla (İŞKUR, Üniversite, Meslek Lisesi, Özel Eğitim/Danışmanlık Firması) işbirliğinizin yeterli düzeyde olduğunu söyleyebilir misiniz?

- a. Evet
- b. Hayır
- c. Kısmen yeterli

12. Mesleki eğitim ve yeterlilikle ilgili düzenlenen kurslarından (İŞKUR, Üniversite, Özel Eğitim/ Danışmanlık Firması) yeterli düzeyde haberdar ediliyor musunuz?

- a. Evet
- b. Hayır
- c. Kısmen yeterli

TEŞEKKÜRLER

Anketör:



Tlf : 0 342 337 11 01
Fax : 0 342 337 13 71
Adres : 83120 Nolu Cad. No:7 Şehitkamil/Gaziantep
web : www.gaosb.org